

آیا اتصال خزر به خلیج فارس شدنی است؟

اسپوتنیک: به گزارش خبرگزاری شفاف، مقامات ایران از کلید خوردن پروژه اتصال دریای خزر به خلیج فارس خبر داده اند. این پروژه در چند مرحله انجام خواهد شد، شیرین سازی آب خزر توسط شرکت خاتم الانبیا وابسته به سپاه پاسداران که هزینه آن 2 میلیارد دلار اعلام شده است.

همچنین انتقال 500 میلیون متر مکعب آب به استانهای مرکزی ایران و نهایتاً، تکمیل این پروژه با ایجاد کانالی برای اتصال دریای خزر به خلیج فارس که هزینه آن طبق اظهارات مجید نامجو وزیر انرژی ایران، تا 7 میلیارد دلار برآورد شده است. همچنین این کانال ارتباطی آبی قابل کشتیرانی خواهد بود.

یک نکته در اینجا وجود دارد؛ اینکه سطح دریای خزر 28 متر پایین تر از سطح آبهای آزاد (خلیج فارس) است و مسیر شمال-جنوب ایران با بیش از 2 هزار کیلومتر فاصله دارای پستیها و بلندیهای زیادی مانند ارتفاعات البرز و پستیهای دشت کویر و دشت لوت است.

دکتر اسماعیل کهرم، کارشناس ایرانی مسائل محیط زیست در گفتگو به خبرگزاری ترند گفته است که ایده اتصال دریای خزر به خلیج فارس، از زمان ناصر الدین شاه وجود داشته، در زمان هاشمی رفسنجانی نیز مطرح شده و تاکنون ادامه داشته، اما این پروژه تاکنون عملیاتی نشده و قابل اجرا نیز نیست. "ایده انتقال آب دریای خزر برای مصارف خانگی، کشاورزی و صنعتی به استانهای مرکزی از جمله سمنان هست، اخیراً مطرح شده، اما شوری آب دریاچه خزر 13 میلی گرم در هر لیتر است که قابل استفاده در این زمینه ها نیست، صرفه اقتصادی هم ندارد. از طرفی خاک سمنان و مناطق مرکزی قابل کشت نیست، کلا شن و خاک رس است. برای کدام مصارف کشاورزی و صنعتی قرار است این پروژه چند میلیاردی عظیم انجام شود؟

وی به عملی نشدن پروژه انتقال آب خزر به دریاچه رو به خشک شدن ارومیه که هنوز هم روی کاغذ مانده و پروژه انتقال آب رود ارس به دریاچه ارومیه اشاره و در خصوص پروژه کانال خزر-خلیج فارس اظهار ناامیدی کرد.

دکتر چنگیز اسماعیل اف، کارشناس علوم جغرافی و رئیس مرکز تحقیقات خزر در دانشگاه دولتی باکو نیز درباره این پروژه می گوید: که با توجه به پستی-بلندی های موجود در مسیر شمال-جنوب، ایران ناگزیر است در مسیر سربالایی این کانال در چندین منطقه آبگیرهای بزرگی احداث کند تا از سرریز شدن آب کانال جلوگیری کند. مسیری با این خصوصیات، مانند کناره های البرز انبوهی از جمعیت را در خود جای داده است که باید زمینها و خانه های اطراف پروژه تخلیه شود. "همچنین ایجاد آبگیر باعث افزایش خطر زلزله خواهد شد، مانند آنچه که در داغستان یا منطقه "مینگه چویر" قفقاز اتفاق افتاد. در حالت عادی، ایجاد آبگیر باعث می شود سالانه تا 300 زمین لرزه با مقیاس پایین در منطقه اتفاق افتد، اگر این منطقه مانند مناطق شمالی ایران زلزله خیز نیز باشد، باید ریسکهای ایجاد آبگیرهای بزرگ به دقت در نظر گرفته شود.

بگفته وی، ایجاد یک کانال برای عبور کشتیهای کوچک حداقل 5 متر ارتفاع و 100 متر عرض لازم دارد و با توجه به طول این کانال که بیشتر از 2 هزار کیلومتر خواهد بود، نیاز به حداقل یک دهم حجم آب رودخانه ولگای روسیه که 85 درصد آب خزر را تامین می کند وجود دارد. آیا همسایه های شمالی ایران با این پروژه موافق خواهند بود؟ طبیعتاً خیر.

+++++

برچیده تبرستان از پیک ایران 25-3-2016

[تاریخ مطلب: ششم فروردین ۱۳۹۵ برابر با بیست و پنجم مارس ۲۰۱۶]

<http://www.peykeiran.com/Content.aspx?ID=105465>